

ПРОГРАМА РАДИ ЄВРОПИ
«ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ І РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ»

ДОСЛІДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПОТРЕБ ПРЕДСТАВНИКІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ

(регіональний вимір)

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами звіту
«ДОСЛІДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПОТРЕБ ПРЕДСТАВНИКІВ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ»

2019

ЗМІСТ

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	3
РОЗДІЛ І. ПРІОРИТЕТИ ТА ТРУДНОЩІ У ПОТОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	4
РОЗДІЛ ІІ. НАЛЕЖНІСТЬ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ У РІЗНИХ СФЕРАХ І ПРІОРИТЕТНІСТЬ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ	7
2.1 Належність виконання завдань у різних сферах	7
2.2 Вплив кваліфікації працівників на наявність труднощів у виконанні повноважень	13
РОЗДІЛ ІІІ. УЧАСТЬ ПРАЦІВНИКІВ У ПРОГРАМАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ	16
3.1 Ставлення до участі працівників у програмах підвищення кваліфікації і регулярність участі у таких заходах.....	16
3.2 Участь працівників органів місцевого самоврядування в навчальних заходах у 2018 році.....	22
3.3 Оцінка ефективності окремих заходів/інструментів для професійного розвитку працівників. Фактори ухвалення рішення про участь у навчанні	27
3.4 Інституції, яким найбільше довіряють щодо здійснення навчання.....	29
РОЗДІЛ ІV. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	30
4.1 Виділення коштів місцевого бюджету на потреби навчання	30
4.2 Аналіз потреб у навчанні	31

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідження потреб у навчанні представників органів місцевого самоврядування ОТГ проводилось Київським міжнародним інститутом соціології у грудні 2018 року – лютому 2019 року на замовлення Програми Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні» у співпраці та координації з експертами Ради Європи.

Загальні результати вивчення навчальних потреб в цілому по Україні представлені в аналітичному звіті «Дослідження навчальних потреб представників органів місцевого самоврядування України»¹. У цьому аналітичному звіті представлено результати аналізу регіональних особливостей навчальних потреб.

Дослідження базується на даних опитування представників керівництва 517 ОТГ (73%) з 705, в яких було проведено перші місцеві вибори до 1 грудня 2018 року. Нижче в таблиці 1 порівнюється регіональний розподіл усіх 705 ОТГ з розподілом 517 ОТГ, що взяли участь в опитуванні.

Таблиця 1. Кількість опитаних керівників ОТГ

Області	Усі 705 ОТГ		Опитані 517 ОТГ		Різниця
	Кількість	%	Кількість	%	
Вінницька	35	5.0%	30	5.8%	0.8%
Волинська	41	5.8%	28	5.4%	-0.4%
Дніпропетровська	60	8.5%	46	8.9%	0.4%
Донецька	10	1.4%	5	1.0%	-0.5%
Житомирська	45	6.4%	35	6.8%	0.4%
Закарпатська	6	0.9%	2	0.4%	-0.5%
Запорізька	43	6.1%	27	5.2%	-0.9%
Івано-Франківська	25	3.5%	14	2.7%	-0.8%
Київська	9	1.3%	8	1.5%	0.3%
Кіровоградська	16	2.3%	11	2.1%	-0.1%
Луганська	9	1.3%	7	1.4%	0.1%
Львівська	35	5.0%	32	6.2%	1.2%
Миколаївська	28	4.0%	24	4.6%	0.7%
Одеська	28	4.0%	18	3.5%	-0.5%
Полтавська	41	5.8%	32	6.2%	0.4%
Рівненська	28	4.0%	19	3.7%	-0.3%
Сумська	29	4.1%	19	3.7%	-0.4%
Тернопільська	42	6.0%	31	6.0%	0.0%
Харківська	16	2.3%	8	1.5%	-0.7%
Херсонська	27	3.8%	26	5.0%	1.2%
Хмельницька	41	5.8%	31	6.0%	0.2%
Черкаська	26	3.7%	21	4.1%	0.4%
Чернівецька	28	4.0%	18	3.5%	-0.5%
Чернігівська	37	5.2%	25	4.8%	-0.4%
ВСЬОГО	705	100.0%	517	100.0%	---

В аналітичному звіті далі не представлено результати по Закарпатській області, оскільки там були опитані представники лише двох ОТГ, відповідно, ці дані не є репрезентативними.

¹ http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/TNA_Ukraine-2018-2019-Final-Report_ukr_F.pdf

РОЗДІЛ І. ПРІОРИТЕТИ ТА ТРУДНОЩІ У ПОТОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Після створення об'єднаних територіальних громад органи місцевого самоврядування почали **надавати нові послуги (Таблиця 2)**. Серед найбільш поширених таких нових послуг:

- **управління земельними ресурсами** – ОТГ з 17 областей відзначили ці послуги (Вінницька, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Запорізька, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська);
- **розвиток місцевої інфраструктури** – ОТГ з 17 областей (Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Запорізька, Івано-Франківська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська);
- **забезпечення загальної середньої освіти** – ОТГ з 17 областей (Вінницька, Волинська, Житомирська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська);
- **утримання вулиць і доріг на території ОТГ** – ОТГ з 14 областей (Вінницька, Волинська, Житомирська, Запорізька, Київська, Львівська, Одеська, Полтавська, Сумська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Чернівецька, Чернігівська);
- **організація роботи культурно-освітніх закладів** – ОТГ з 12 областей (Волинська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Миколаївська, Полтавська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька);
- **соціальний захист та соціальне забезпечення** – ОТГ з 12 областей (Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Київська, Кіровоградська, Луганська, Полтавська, Сумська, Харківська, Херсонська, Черкаська).

Таблиця 2. Нові послуги, які органи місцевого самоврядування почали надавати додатково після об'єднання територіальної громади,
% відповідей респондентів

Області	Управління земельними ресурсами	Забезпечення загальної середньої освіти	Утримання вулиць і доріг на території ОТГ	Забезпечення надання первинної медичної допомоги	Розвиток місцевої інфраструктури	Організація роботи культурно-освітніх закладів	Управління відходами	Соціальний захист та соціальне забезпечення	Організація роботи ЦНАПів	Організація роботи закладів фізичної культури та спорту	Організація пасажирських перевезень на території ОТГ	Забезпечення виховання та навчання дітей, які потребують соціальної допомоги та реабілітації (школи-інтернати загального профілю)	Забезпечення дошкільної освіти
Вінницька	83,3	76,7	73,3	70,0	66,7								
Волинська		75,0	67,9		67,9	71,4	64,3						

Області	Управління земельними ресурсами	Забезпечення загальної середньої освіти	Утримання вулиць і доріг на території ОТГ	Забезпечення надання первинної медичної допомоги	Розвиток місцевої інфраструктури	Організація роботи культурно-освітніх закладів	Управління відходами	Соціальний захист та соціальне забезпечення	Організація роботи ЦНАПів	Організація роботи закладів фізичної культури та спорту	Організація пасажирських перевезень на території ОТГ	Забезпечення виховання та навчання дітей, які потребують соціальної допомоги та реабілітації (школи-інтернати загального профілю)	Забезпечення дошкільної освіти
Дніпропетровська	65,2				69,9			73,9	71,7	67,4			
Донецька	60,0						60,0	80,0			60,0	80,0	
Житомирська	77,1	82,9	71,4	74,3				82,9					
Запорізька	74,1		70,4		81,5	74,1		85,2					
Івано-Франківська		92,9		85,7	78,6	85,7							85,7
Київська			87,5	87,5		87,5		87,5					87,5
Кіровоградська	72,7	81,8					45,5	63,6			45,5		
Луганська		85,7						57,1	57,1	57,1		57,1	
Львівська	78,1	71,9	71,9	81,3	75,0								
Миколаївська	79,2	91,7			62,5	66,7				70,8			
Одеська	83,3	88,9	77,8		77,8					83,3			
Полтавська		84,4	75,0		75,0	75,0		81,3					
Рівненська	73,7	73,7		68,4	73,7		63,2						
Сумська	78,9		78,9		89,5			78,9	68,4				
Тернопільська	80,6	87,1			74,2	83,9							74,2
Харківська	87,5		100,0		100,0	87,5		87,5					
Херсонська	84,6	80,8	76,9			76,9		80,8					
Хмельницька	87,1	83,9	80,6		90,3	77,4							
Черкаська	76,2	66,7			61,9	66,7		61,9					
Чернівецька		72,2	77,8		83,3	72,2				72,2			
Чернігівська	80,0	80,0	96,0		88,0								80,0

Серед **найбільших труднощів у поточній діяльності** органів місцевого самоврядування ОТГ спостерігається мало міжрегіональних відмінностей (Таблиця 3). Майже в усіх регіонах серед таких труднощів:

- **нестабільність законодавства, зміна правових регулювань** (ОТГ з 22 областей вказали на це, окрім Луганської області);
- **брак власних доходів місцевого бюджету** (ОТГ з 20 областей вказали на це, окрім Сумської та Херсонської областей);

- **відсутність належного рівня фінансування делегованих повноважень** (ОТГ з 20 областей вказали на це, окрім Київської, Миколаївської та Одеської областей).

Найменш поширеними проблемами є:

- **політичний тиск, вплив політичних партій на спосіб функціонування ради та виконавчого комітету** (ОТГ тільки 2 областей – Київської та Черкаської – зазначили такі труднощі);
- **багаторівневий контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування** (ОТГ тільки 4 областей – Львівської, Сумської, Хмельницької та Чернігівської областей – вказали на такі труднощі).

Таблиця 3. Найбільші труднощі у поточній діяльності органу місцевого самоврядування, % відповідей респондентів

Області	Нестабільність законодавства, зміна правових регулювань	Пасивні громадяни, низька зацікавленість громадян у вирішенні суспільно важливих для ОТГ питань	Правова невизначеність, що не дозволяє приймати рішення ОТГ у певних сферах	Брак власних доходів місцевого бюджету	Відсутність належного рівня фінансування делегованих повноважень	Недостатня компетентність деяких депутатів місцевої ради	Недостатня чисельність працівників органу місцевого самоврядування	Недостатня компетентність/ низький рівень компетентності деяких посадових осіб виконавчих органів	Політичний тиск, вплив політичних партій на спосіб функціонування ради та виконавчого комітету	Багаторівневий контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування
Вінницька	43,3	40,0	36,7	33,3	23,3					
Волинська	67,9		25,0	46,4	28,6	17,9				
Дніпропетровська	60,9		37,0	43,5	17,4	17,4				
Донецька	60,0			20,0	40,0		40,0	40,0		
Житомирська	62,9		28,6	34,3	40,0			17,1		
Запорізька	40,7		40,7	33,3	37,0		25,9			
Івано-Франківська	57,1		28,6	28,6	50,0	35,7				
Київська	50,0			25,0		37,5		25,0	12,5	
Кіровоградська	57,1		28,6	28,6	50,0	35,7				
Луганська		28,6		28,6	28,6	28,6		42,9		
Львівська	50,0			56,3	34,4	31,3				21,9
Миколаївська	37,5		45,8	29,2		20,8		33,3		
Одеська	38,9			27,8		22,2	33,3	22,2		
Полтавська	46,9	28,1		25,0	50,0	28,1				
Рівненська	57,9			26,3	42,1	21,1	21,1			
Сумська	52,6		52,6		21,1			21,1		26,3
Тернопільська	38,7		29,0	45,2	35,5			25,8		

Області	Нестабільність законодавства, зміна правових регулювань	Пасивні громадяни, низька зацікавленість громадян у вирішенні суспільно важливих для ОТГ питань	Правова невизначеність, що не дозволяє приймати рішення ОТГ у певних сферах	Брак власних доходів місцевого бюджету	Відсутність належного рівня фінансування делегованих повноважень	Недостатня компетентність деяких депутатів місцевої ради	Недостатня чисельність працівників органу місцевого самоврядування	Недостатня компетентність/низький рівень компетентності деяких посадових осіб виконавчих органів	Політичний тиск, вплив політичних партій на спосіб функціонування ради та виконавчого комітету	Багаторівневий контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування
Харківська	62,5			50,0	25,0	37,5	25,0			
Херсонська	69,2			26,9	26,9	23,1	30,8			
Хмельницька	45,2		29,0	29,0	48,4					29,0
Черкаська	38,1		23,8	19,0	66,7				19,0	
Чернівецька	55,6		38,9	27,8	33,3			22,2		
Чернігівська	48,0		40,0	36,0	40,0					28,0

РОЗДІЛ II. НАЛЕЖНІСТЬ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ У РІЗНИХ СФЕРАХ І ПРІОРИТЕТНІСТЬ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ

2.1 Належність виконання завдань у різних сферах

Респондентів просили оцінити, чи належним чином виконуються завдання в 35 сферах (**Таблиця 4**). Відповідно до отриманих оцінок, сфери класифіковано на:

- 1) ті, щодо яких у більшості випадків завдання виконуються належним чином. Досить часто зазначається про наявність труднощів, але в абсолютній більшості випадків – це труднощі, які вирішуються;
- 2) ті, у випадку яких часто виникають труднощі, але в абсолютній більшості це труднощі, які вирішуються і рідко коли мова йде про те, що їх виконання є проблематичним;
- 3) ті, у випадку яких більшість респондентів говорять про наявність труднощів і достатньо часто – про труднощі, подолання яких є проблематичним.

Серед **повноважень, які виконуються належним чином**, в регіональному розрізі найбільше поширені такі:

- **організація роботи на робочому місці** – респонденти з 19 областей віднесли це до 5 пріоритетних сфер повноважень, у виконанні яких не виникає труднощів (окрім Донецької, Івано-Франківської, Кіровоградської та Сумської);
- **управління освітніми закладами** – респонденти з 17 областей віднесли це до 5 пріоритетних сфер повноважень, у виконанні яких не виникає труднощів (крім Житомирської, Луганської, Полтавської, Тернопільської, Хмельницької та Черкаської областей);
- **публічні закупівлі, організація та проведення тендерів** – респонденти з 15 областей віднесли це до 5 пріоритетних сфер повноважень, у виконанні яких не виникає труднощів (окрім Вінницької, Донецької, Київської, Харківської, Херсонської, Черкаської, Чернівецької та Чернігівської областей);
- **етика та попередження корупції** – представники ОТГ з 11 областей вважають цю сферу серед топ-5 сфер повноважень, виконання яких не є проблематичним (окрім Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Київської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Сумської, Харківської, Херсонської, Хмельницької та Чернівецької областей).

Таблиця 4. **Сфери діяльності та завдання органу місцевого самоврядування, які виконуються належним чином і без серйозних перешкод,**
% відповідей респондентів

Області	Управління освітніми закладами	Організація роботи на робочому місці	Надання адміністративних послуг	Управління закладами культури, реалізація політики в сфері культури	Етика та попередження корупції	Публічні закупівлі, організація та проведення тендерів	Планування та реалізація інфраструктурних проектів	Управління комунальною власністю	Бухгалтерський облік	Запровадження е-врядування та комп'ютеризація	Використання коштів технічної допомоги	Управління часом	Управління командами, робота в команді, вирішення конфліктів	Надання послуг споживачам, організація роботи центру надання послуг	Управління фінансовими ресурсами територіальної громади, місцеві податки та збори	Комп'ютерна грамотність, використання ІТ інструментів та технологій	Захист прав національних меншин	Стратегічне планування та управління діяльністю органу місцевого самоврядування	Управління спортивними закладами
Вінницька	76,7	73,3	66,7	63,3	63,3														
Волинська	57,1	64,3			60,7	57,1	67,0												
Дніпропетровська	65,2	56,5				76,1		56,5	63,0										
Донецька	60,0			60,0				60,0		60,0	60,0								
Житомирська		65,7		51,4		62,9						48,6	62,9						
Запорізька	77,8	70,4			70,4	70,4									66,7				
Івано-Франківська	57,1			57,1	57,1	64,3			57,1										
Київська	87,5	87,5		87,5								87,5				87,5			
Кіровоградська	63,6				72,7	63,6			63,6				72,7						
Луганська		57,1			71,4	42,9						71,4		57,1					
Львівська	53,1	56,3			50,0	50,0											56,3		
Миколаївська	58,3	66,7				62,5											58,3	58,3	
Одеська	66,7	61,1				61,1			61,1				61,1						
Полтавська		65,6		59,4	59,4	62,5						56,3							

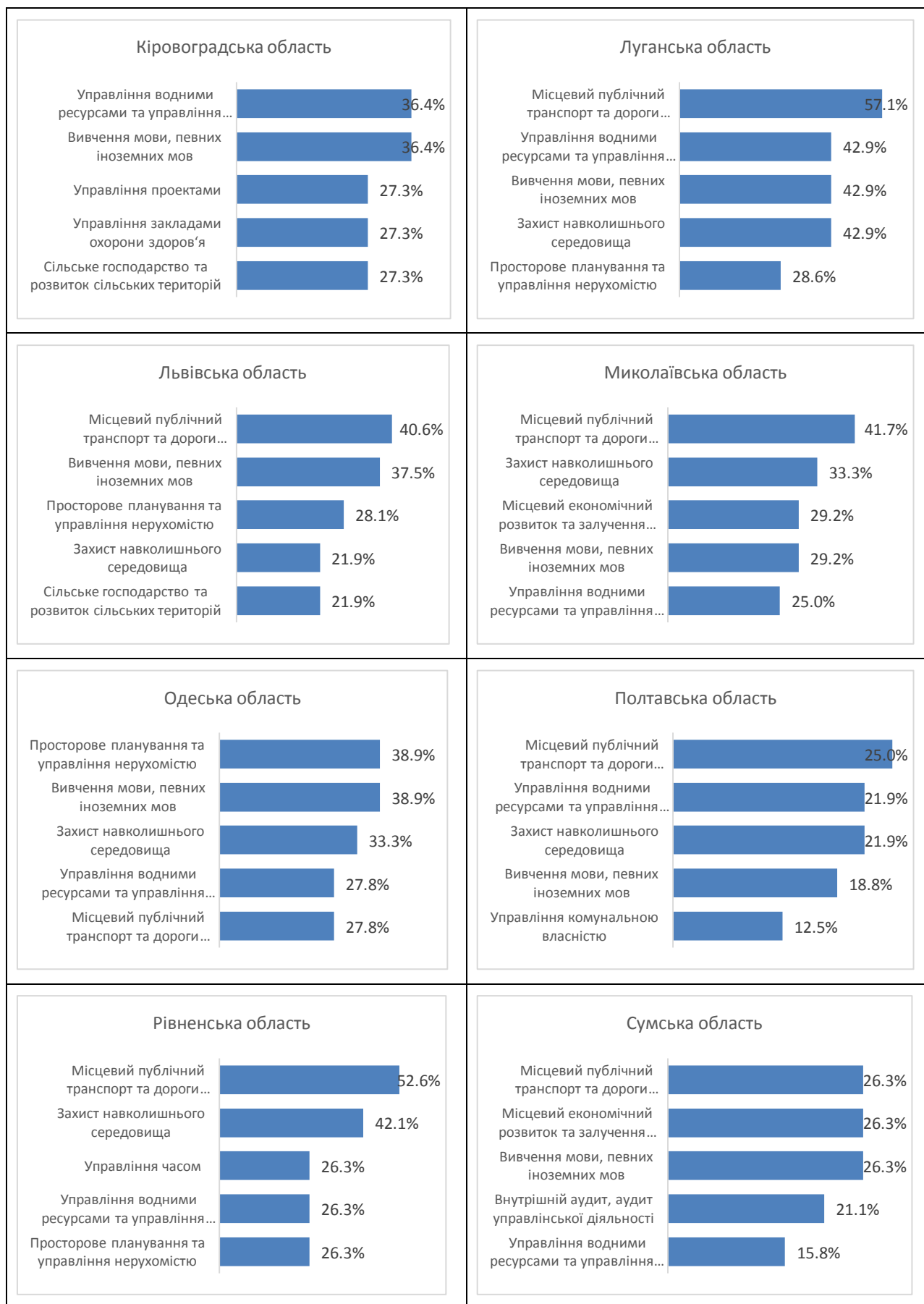
Області	Управління освітніми закладами	Організація роботи на робочому місці	Надання адміністративних послуг	Управління закладами культури, реалізація політики в сфері культури	Етика та попередження корупції	Публічні закупівлі, організація та проведення тендерів	Планування та реалізація інфраструктурних проектів	Управління комунальною власністю	Бухгалтерський облік	Запровадження е-врядування та комп'ютеризація	Використання коштів технічної допомоги	Управління часом	Управління командами, робота в команді, вирішення конфліктів	Надання послуг споживачам, організація роботи центру надання послуг	Управління фінансовими ресурсами територіальної громади, місцеві податки та збори	Комп'ютерна грамотність, використання ІТ інструментів та технологій	Захист прав національних меншин	Стратегічне планування та управління діяльністю органу місцевого самоврядування	Управління спортивними закладами
Рівненська	68,4	47,4		57,9		47,4	68,4												
Сумська	78,9					73,7			78,9						68,4				73,7
Тернопільська		58,1			54,8	54,8					54,8	51,6							
Харківська	75,0	75,0		75,0				62,5										62,5	
Херсонська	53,8	57,7										46,2			46,2		50,0		
Хмельницька		64,5				54,8			54,8				51,6			54,8			
Черкаська		61,9	61,9		66,7				66,7			66,7							
Чернівецька	61,1	72,2	61,1				61,1	61,1											
Чернігівська	64,0	64,0			52,0							52,0					60,0		

При визначенні **найбільш проблемних сфер виконання повноважень** оцінки суттєво різняться в регіональному розрізі (**Рисунок 1**). Так, найбільш проблемними сферами респонденти назвали:

- **місцевий публічний транспорт та дороги місцевого значення** – ОТГ з 14 областей вказали цю сферу найбільш проблемною у виконанні (Волинська, Донецька, Житомирська, Київська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Харківська, Хмельницька, Черкаська та Чернігівська області);
- **вивчення мови, певних іноземних мов** – ОТГ з 5 областей вказали цю сферу найбільш проблемною у виконанні (Вінницька, Запорізька, Івано-Франківська, Тернопільська та Чернівецька області);
- **захист навколишнього середовища** – ОТГ з 2 областей вказали цю сферу найбільш проблемною у виконанні (Дніпропетровська та Херсонська області).

Рисунок 1. Сфери діяльності та завдання органу місцевого самоврядування, у виконанні яких існують великі труднощі і їх вирішення є дуже проблематичним, % відповідей респондентів

2.2 Вплив кваліфікації працівників на наявність труднощів у виконанні повноважень

Регіональні пріоритети щодо **топ-пріоритетів для підвищення кваліфікації** працівників такі (Рисунок 2):

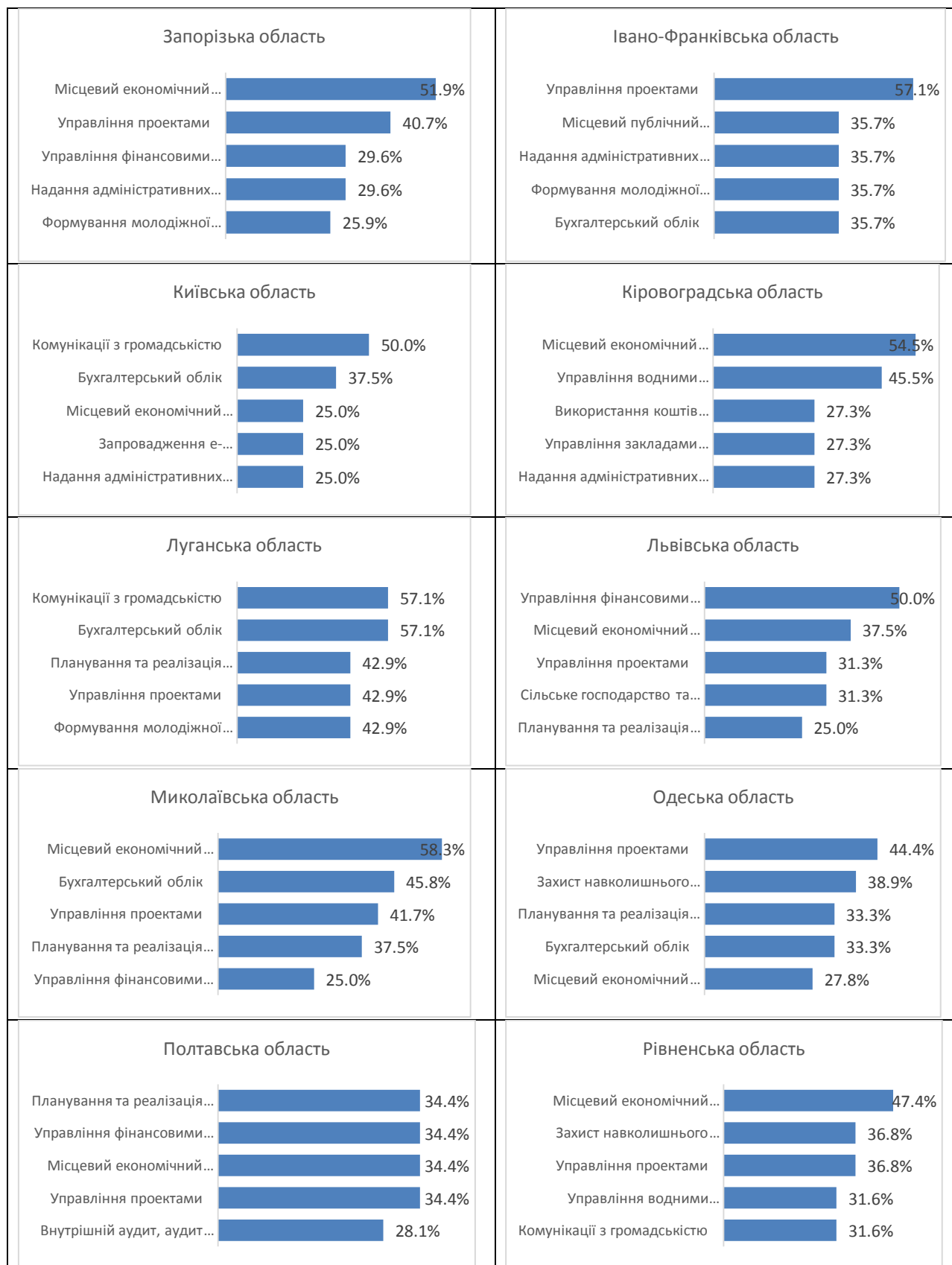
- **місцевий економічний розвиток** – як пріоритет вказали ОТГ з 13 областей (Вінницька, Волинська, Житомирська, Запорізька, Кіровоградська, Миколаївська, Рівненська, Сумська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська та Чернігівська області);
- **управління проектами** – як пріоритет вказали ОТГ з 4 областей (Дніпропетровська, Івано-Франківська, Одеська та Тернопільська області);
- **комунікації з громадськістю** – як пріоритет вказали ОТГ з 2 областей (Київська та Луганська області).

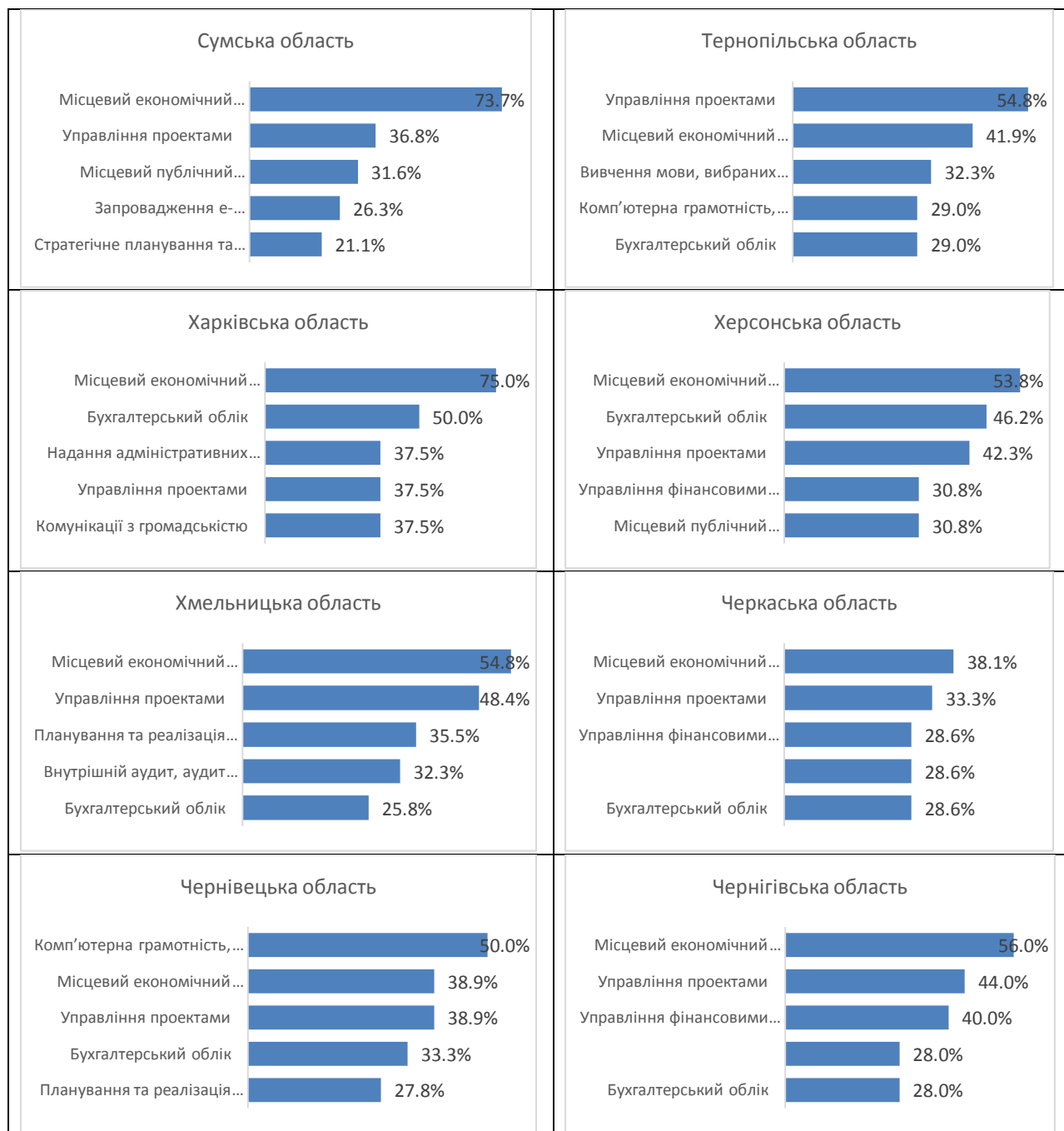
Для **ОТГ інших областей** найбільш пріоритетним є вивчення питань:

- **надання адміністративних послуг** (Донецька область);
- **управління фінансовими ресурсами** (Львівська область);
- **планування та реалізація інфраструктурних проектів** (Полтавська область);
- **комп'ютерна грамотність, використання ІТ інструментів та технологій** (Чернівецька область).

Рисунок 2. Топ-пріоритети для підвищення кваліфікації для респондентів, % відповідей респондентів

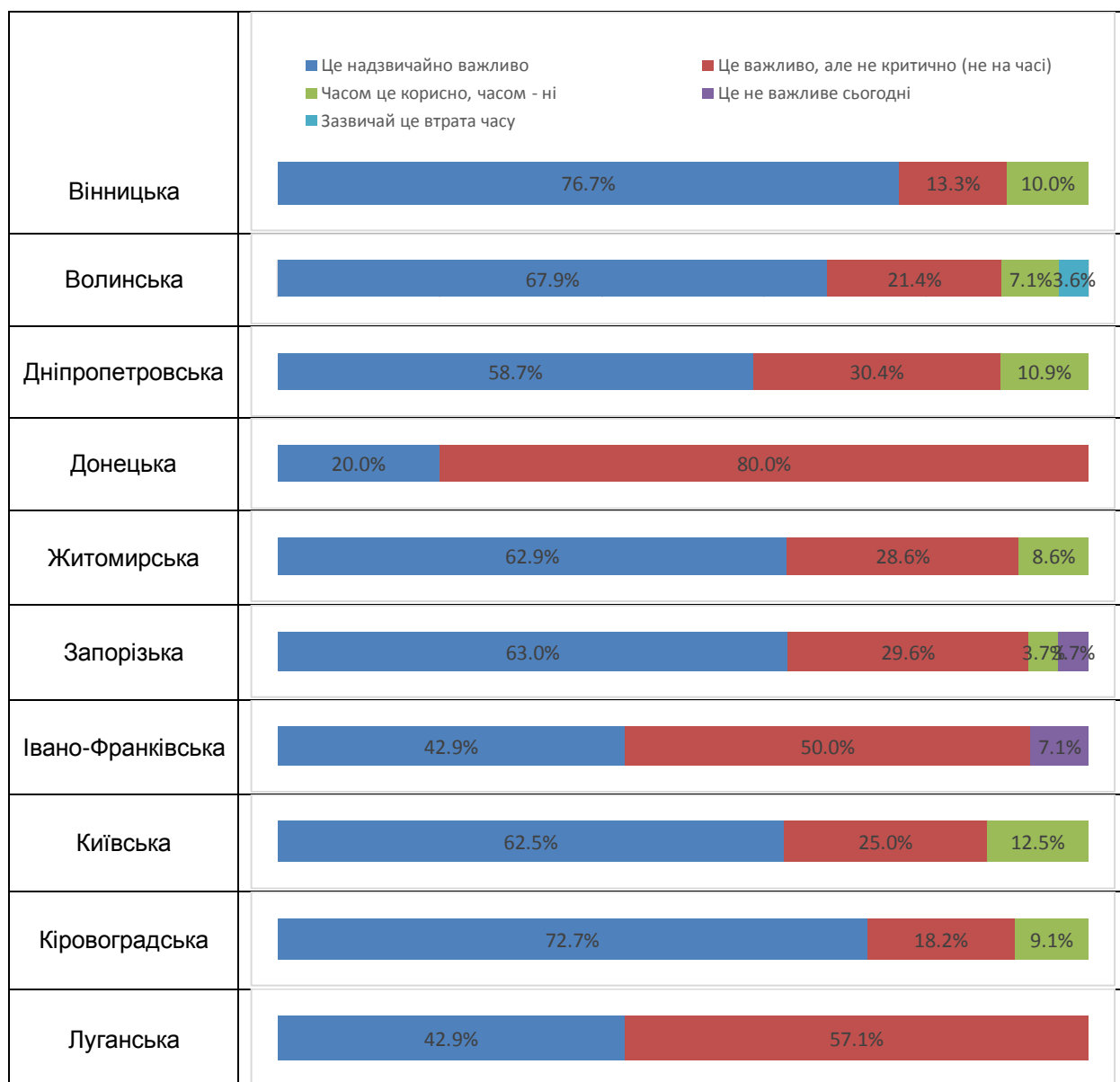

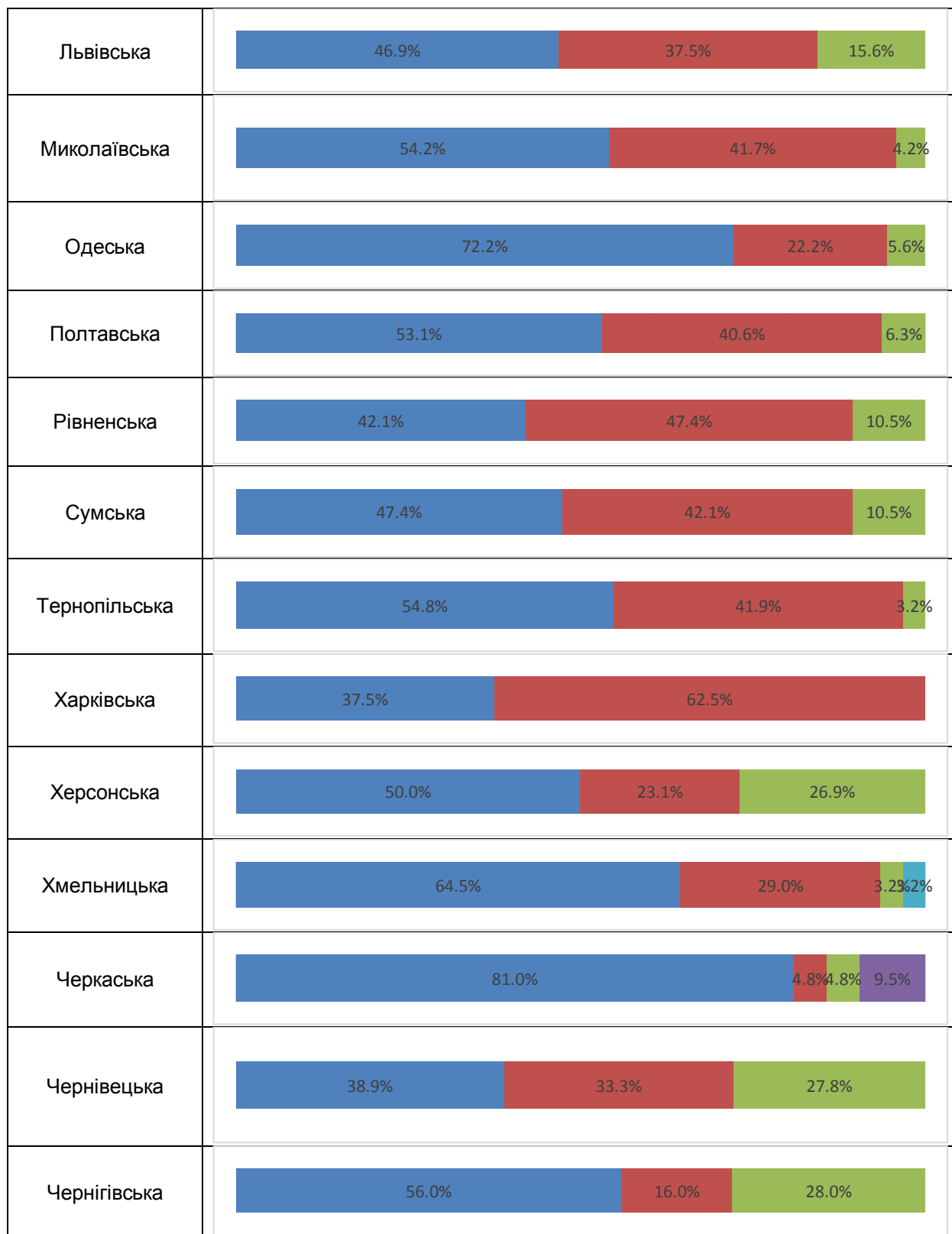
РОЗДІЛ III. УЧАСТЬ ПРАЦІВНИКІВ У ПРОГРАМАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

3.1 Ставлення до участі працівників у програмах підвищення кваліфікації і регулярність участі у таких заходах

Ставлення респондентів до **участі працівників у програмах підвищення кваліфікації** (Рисунок 3) значно різняться в регіональному розрізі. Так, найбільша кількість тих, хто вважає **навчання надзвичайно важливим**, у Черкаській області (81,0%), Вінницькій (76,7%), Волинській (67,9%), Кіровоградській та Одеській областях (по 72,7%). **Менш важливим** вважають навчання респонденти з Донецької області (лише 20,0% опитаних вважають навчання надзвичайно важливим), Харківської області (37,5%), Рівненської (42,1%), Івано-Франківської та Луганської областей (по 42,9%).

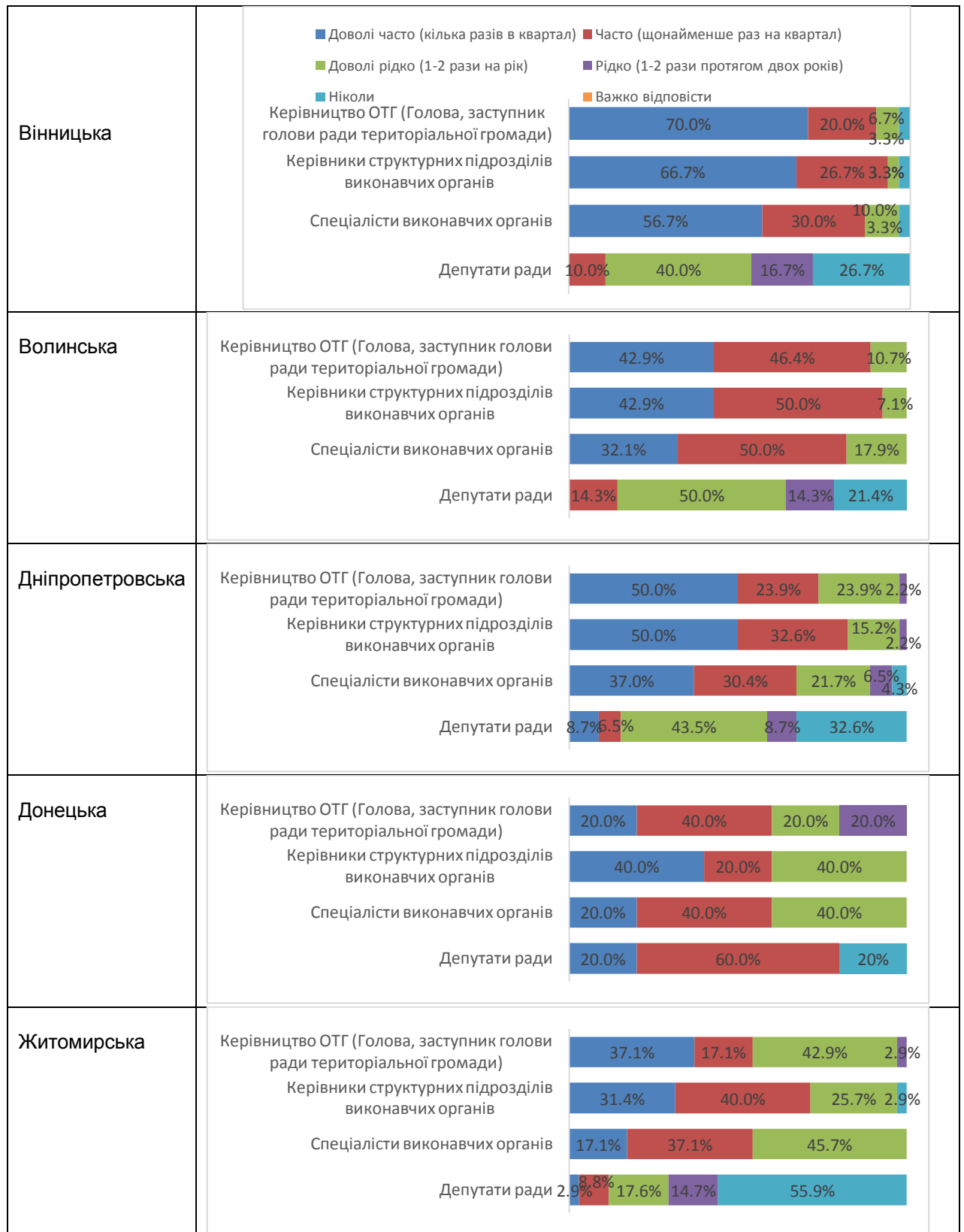
Рисунок 3. Ставлення респондентів до участі працівників в програмах підвищення кваліфікації, % відповідей респондентів

Респонденти стверджують, що за останні 2 роки **керівництво, керівники структурних підрозділів, спеціалісти досить часто брали участь у навчальних заходах (Рисунок 4)**. Причому, в більшості випадків мова йде про регулярну участь – щонайменше раз на квартал або кілька разів на квартал. Разом з тим, **депутати місцевих рад досить рідко беруть участь у навчанні**. Найбільша частка респондентів, депутати яких **ніколи не брали участі в навчанні**, у Луганській (57,1%), Житомирській (55,9%), Чернівецькій (50,0%), Полтавській (48,4%), Львівській (46,9%) та Запорізькій областях (44,4%).

Рисунок 4. Частота участі представників органів місцевого самоврядування у професійному навчанні, % відповідей респондентів

Запорізька	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) 48.1% 29.6% 18.5% 3.7% Керівники структурних підрозділів виконавчих органів 38.5% 34.6% 15.4% 7.7% 3.8% Спеціалісти виконавчих органів 23.1% 38.5% 23.1% 11.5% 3.8% Депутати ради 7.4% 29.6% 18.5% 44.4%	
Івано-Франківська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) 50.0% 14.3% 28.6% 7.1% Керівники структурних підрозділів виконавчих органів 42.9% 14.3% 42.9% 0.0% Спеціалісти виконавчих органів 35.7% 21.4% 35.7% 7.1% Депутати ради 7.1% 35.7% 21.4% 35.7%	
Київська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) 75.0% 12.5% 12.5% Керівники структурних підрозділів виконавчих органів 50.0% 37.5% 12.5% Спеціалісти виконавчих органів 50.0% 12.5% 37.5% Депутати ради 12.5% 25.0% 25.0% 12.5% 25.0%	
Кіровоградська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) 54.5% 18.2% 27.3% Керівники структурних підрозділів виконавчих органів 27.3% 36.4% 27.3% 9.1% Спеціалісти виконавчих органів 27.3% 18.2% 45.5% 9.1% Депутати ради 9.1% 36.4% 18.2% 27.3% 9.1%	
Луганська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) 14.3% 28.6% 28.6% 14.3% 14.3% Керівники структурних підрозділів виконавчих органів 14.3% 42.9% 42.9% Спеціалісти виконавчих органів 28.6% 14.3% 28.6% 28.6% Депутати ради 14.3% 28.6% 57.1%	
Львівська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) 46.9% 34.4% 12.5% 3.1% Керівники структурних підрозділів виконавчих органів 46.9% 34.4% 18.8% Спеціалісти виконавчих органів 38.7% 38.7% 22.6% Депутати ради 6.3% 25.0% 21.9% 46.9%	

Миколаївська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	
Одеська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	
Полтавська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	
Рівненська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	
Сумська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	
Тернопільська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	

Харківська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	
Херсонська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	
Хмельницька	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	
Черкаська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	
Чернівецька	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	
Чернігівська	Керівництво ОТГ (Голова, заступник голови ради територіальної громади) Керівники структурних підрозділів виконавчих органів Спеціалісти виконавчих органів Депутати ради	

3.2 Участь працівників органів місцевого самоврядування в навчальних заходах у 2018 році

Найчастіше опитані респонденти з усіх регіонів говорили, що їхні працівники в 2018 році **брали участь у безкоштовному навчанні, організованому регіональними центрами підвищення кваліфікації, асоціаціями органів місцевого самоврядування і зовнішнім провайдером в рамках проекту технічної допомоги, де сама ОТГ не є бенефіціаром (Таблиця 4).** Так само поширеним було безкоштовне навчання, організоване в рамках проекту технічної допомоги, де сама ОТГ є бенефіціаром.

Випадки, коли **навчання працівників органу самоврядування фінансувалося з місцевого бюджету**, найбільш поширені в Тернопільській (80,%), Сумській (63,2%) та Дніпропетровській областях (56,5%). У деяких областях поширені випадки, коли **навчання оплачувалося працівниками самостійно**, при цьому згоду на навчання давало керівництво органу. Зокрема, в таких областях: Харківська (62,5%) та Донецька (60,0%).

Таблиця 4. Участь працівників органів місцевого самоврядування в зовнішніх навчальних заходах у 2018 році, % відповідей респондентів

Області	Навчання для працівників РІЗНИХ органів місцевого самоврядування, організоване зовнішнім провайдером, участь працівників в якому ФІНАНСУЄТЬСЯ з місцевого бюджету	Навчання для працівників органу місцевого самоврядування, організоване зовнішнім провайдером, участь в якому ФІНАНСУЄТЬСЯ з місцевого бюджету	БЕЗКОШТОВНЕ навчання для працівників органу, організоване зовнішнім провайдером в рамках реалізації проекту технічної допомоги (територіальна громада НЕ Є БЕНЕФІЦІАРОМ проекту)	БЕЗКОШТОВНЕ навчання, організоване спеціально для працівників органу проектами міжнародної технічної допомоги, в яких територіальна громада виступає БЕНЕФІЦІАРОМ	БЕЗКОШТОВНЕ навчання, організоване регіональними ЦЕНТРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ	БЕЗКОШТОВНЕ навчання, організоване АСОЦІАЦІЯМИ органів місцевого самоврядування	НАВЧАННЯ ОПЛАЧУВАЛОСЯ ПРАЦІВНИКАМИ САМОСТІЙНО, при цьому згоду на навчання давало керівництво органу	Інші навчання
Вінницька	43,3	40,0	66,7	50,0	96,7	93,3	20,0	23,3
Волинська	46,4	32,1	75,0	42,9	96,4	89,3	17,9	17,9
Дніпропетровська	47,8	56,5	89,1	39,1	89,1	89,1	26,1	17,4
Донецька	40,0	20,0	100,0	80,0	80,0	80,0	60,0	0
Житомирська	54,3	34,3	88,6	37,1	97,1	94,3	20,0	17,1
Запорізька	29,6	25,9	81,5	55,6	85,2	81,5	25,9	3,7
Івано-Франківська	35,7	21,4	85,7	64,3	92,9	92,9	35,7	14,3
Київська	25,0	25,0	100,0	75,0	100,0	100,0	25,0	25,0
Кіровоградська	45,5	45,5	72,7	54,5	90,9	90,0	18,2	0
Луганська	14,3	28,6	85,7	42,9	71,4	71,4	28,6	0
Львівська	40,6	40,6	81,3	56,3	84,4	90,6	25,0	6,3
Миколаївська	25,0	37,5	58,3	37,5	95,8	91,7	8,3	0
Одеська	27,8	38,9	83,3	44,4	94,4	83,3	27,8	16,7
Полтавська	37,5	34,4	78,1	43,8	100,0	93,8	34,4	18,8
Рівненська	36,8	36,8	94,7	63,2	94,7	100,0	21,1	10,5
Сумська	36,8	63,2	73,7	47,4	94,7	89,5	5,3	21,1
Тернопільська	41,9	80,6	67,7	93,5	93,5	25,8	12,9	0
Харківська	37,5	25,0	87,5	87,5	100,0	100,0	62,5	12,5
Херсонська	46,2	34,6	88,5	73,1	96,2	96,2	15,4	3,8
Хмельницька	45,2	38,7	77,4	35,4	100,0	80,6	19,4	9,4
Черкаська	57,1	42,9	95,2	61,9	100,0	95,2	9,5	9,5
Чернівецька	50,0	33,3	83,3	44,4	100,0	88,9	27,8	11,1
Чернігівська	52,0	48,0	88,0	68,0	100,0	84,0	12,0	20,0

Серед форм підвищення кваліфікації в усіх регіонах **найбільш поширеними в 2018 році були конференції/ семінари/ круглі столи**, присвячені питанням місцевого самоврядування, **навчальні візити** та **обмін досвідом** поміж професійними групами, наприклад, форум юристів тощо. Варто відзначити, що в деяких областях доволі висока частка тих, хто відзначив серед форм навчання **дистанційну**. Так, 100,0% респондентів назвали її в Харківській області; більше половини – в Донецькій (80,0%), Сумській (78,9%), Волинській (67,9%), Кіровоградській (63,6%), Дніпропетровській (63,0%), Луганській (62,5%), Херсонській (57,7%), Черкаській (57,1%), Запорізькій (55,6%), Тернопільській (54,8%) областях.

Більше половини респондентів відзначили отримання другої вищої або післядипломної освіти: в Харківській (87,5%), Донецькій (80,0%), Сумській (73,7%), Дніпропетровській (71,7%), Волинській та Івано-Франківській та Житомирській (по 71,4%), Рівненській (68,4%), Хмельницькій (67,7%), Херсонській (65,4%), Київській (62,5%), Полтавській (59,4%), Миколаївській (58,3%), Луганській (57,1%), Кіровоградській (54,5%), Чернігівській (52,0%), Львівській (53,1%) областях.

Таблиця 5. **Форми підвищення кваліфікації, в яких брали участь працівники органів місцевого самоврядування протягом року,**
% відповідей респондентів

Області	Отримання другої вищої або післядипломної освіти	Дистанційні форми навчання	Навчальні візити	Обмін досвідом поміж професійними групами, наприклад, форум юристів тощо	Конференції/ семінари/ круглі столи, присвячені питанням місцевого самоврядування	Інші форми навчання
Вінницька	50,0	43,3	80,0	76,7	93,3	3,3
Волинська	71,4	67,9	75,0	82,1	100,0	3,6
Дніпропетровська	71,7	63,0	80,4	80,4	97,8	15,2
Донецька	80,0	80,0	100,0	80,0	100,0	40,0
Житомирська	71,4	42,9	77,1	80,0	97,1	11,4
Запорізька	37,0	55,6	92,6	66,7	100,0	11,1
Івано-Франківська	71,4	50,0	92,9	85,7	100,0	14,3
Київська	62,5	50,0	75,0	62,5	87,5	12,5
Кіровоградська	54,5	63,6	100,0	81,8	90,9	9,1
Луганська	57,1	62,5	87,5	62,5	87,5	0
Львівська	53,1	37,5	87,5	87,5	100,0	9,4
Миколаївська	58,3	54,2	83,3	62,5	95,8	4,2
Одеська	50,0	27,8	94,4	100,0	100,0	5,6
Полтавська	59,4	62,5	87,5	81,3	96,9	3,1
Рівненська	68,4	42,1	84,2	73,7	100,0	5,3
Сумська	73,7	78,9	89,5	73,7	100	0

Області	Отримання другої вищої або післядипломної освіти	Дистанційні форми навчання	Навчальні візити	Обмін досвідом поміж професійними групами, наприклад, форум юристів тощо	Конференції/ семінари/ круглі столи, присвячені питанням місцевого самоврядування	Інші форми навчання
Тернопільська	48,4	54,8	87,1	67,7	93,5	3,2
Харківська	87,5	100,0	100,0	87,5	100,0	0
Херсонська	65,4	57,7	76,9	73,1	100,0	7,7
Хмельницька	67,7	48,4	83,9	83,9	96,8	12,9
Черкаська	38,1	57,1	95,2	95,2	100,0	19,0
Чернівецька	50,0	44,4	100,0	88,9	100,0	5,6
Чернігівська	52,0	40,0	76,0	68,0	100,0	4,0

Найчастіше **організаторами навчальних заходів** виступали асоціації органів місцевого самоврядування, **обласні Центри перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників, міжнародні організації (Таблиця 5)**. НАДУ та її регіональні інститути частіше згадуються в областях своєї присутності, окрім Київської області, де лише 37,5% респондентів зазначили НАДУ. Серед організаторів навчання найменше згадуються приватні компанії. Зокрема, в Луганській та Чернівецькій вони взагалі не згадуються.

Таблиця 6. **Організатори навчальних заходів у 2018 році**, % відповідей респондентів, чиї працівники брали участь у навчальних заходах

Області	НАДУ та її регіональні інститути	Обласний ЦППК	Асоціації органів місцевого самоврядування	НАДС та його територіальні органи	Міжнародні організації (програми та проекти МТД)	Неурядові організації	Приватні компанії	Індивідуальні консультанти (експерти)	Інші суб'єкти
Вінницька	58,6	100,0	100,0	51,7	75,9	65,5	31,0	37,9	13,8
Волинська	35,7	100,0	96,4	17,9	78,6	60,7	17,9	60,7	21,4
Дніпропетровська	89,1	69,6	89,1	26,1	84,8	50,0	28,3	54,3	21,7
Донецька	40,0	60,0	80,0	60,0	80,0	60,0	20,0	80,0	20,0
Житомирська	51,4	88,6	94,3	42,9	74,3	42,9	17,1	48,6	5,7
Запорізька	63,0	88,9	88,9	29,6	81,5	55,6	33,3	44,4	3,7
Івано-Франківська	64,3	92,9	78,6	50,0	85,7	71,4	21,4	71,4	7,1
Київська	37,5	87,5	100,0	25,0	87,5	62,5	25,0	62,5	25,0
Кіровоградська	27,3	90,9	90,9	27,3	81,8	54,5	27,3	54,5	27,3
Луганська	57,1	14,3	71,4	0	85,7	42,9	0	42,9	0

Області	НАДУ та її регіональні інститути	Обласний ЦППК	Асоціації органів місцевого самовряду- вання	НАДС та його територіальні органи	Міжнародні організації (програми та проекти МТД)	Неурядові організації	Приватні компанії	Індивідуальні консультанти (експерти)	Інші суб'єкти
Львівська	84,4	68,8	93,8	28,1	71,9	68,8	31,3	56,3	9,4
Миколаївська	62,5	87,5	83,3	33,3	70,8	62,5	12,5	50,0	0
Одеська	94,4	77,8	72,2	33,3	55,6	50,0	33,3	44,4	11,1
Полтавська	46,9	93,8	93,8	12,5	84,4	40,6	15,6	40,6	9,3
Рівненська	31,6	94,7	100,0	47,4	73,7	84,2	36,8	52,6	10,5
Сумська	68,4	100,0	94,7	42,1	78,9	73,7	26,3	42,1	21,1
Тернопільська	51,6	96,8	100,0	41,9	80,6	54,8	22,6	25,8	12,9
Харківська	100,0	62,5	100,0	25,0	100,0	87,5	25,0	87,5	50,0
Херсонська	80,8	92,3	100,0	30,8	69,2	57,7	7,7	57,7	7,7
Хмельницька	54,8	96,8	87,1	29,0	61,3	48,4	19,4	51,6	9,7
Черкаська	28,6	90,5	95,2	28,6	81,0	66,7	38,1	42,9	14,3
Чернівецька	55,6	94,4	94,4	22,2	66,7	38,9	0	44,4	5,6
Чернігівська	72,0	92,0	84,0	20,0	84,0	48,0	20,0	48,0	8,0

3.3 Оцінка ефективності окремих заходів/інструментів для професійного розвитку працівників. Фактори ухвалення рішення про участь у навчанні

Найбільш корисним інструментом підвищення професійного розвитку працівників є обмін досвідом з колегами з інших ОТГ та консультації з експертами/ консультантами (Таблиця 7). Найменш корисним в усіх регіонах виявилось он-лайн навчання.

Таблиця 7. Оцінка корисності навчальних заходів/ інструментів для професійного розвитку працівників органів місцевого самоврядування, середнє значення за 5-бальною шкалою, де 5 – найкраща оцінка

Області	Обмін досвідом з колегами з інших ОТГ	Обмін досвідом з колегами з інших країн	Консультації з експертами/ консультантами	Вивчення кращих практик	Участь у програмах короткострокового навчання, у т.ч. семінарах, тренінгах	Участь у навчальних візитах, у т.ч. за кордон	Он-лайн навчання
Вінницька	4,6	4,1	4,5	4,4	4,3	4,0	3,9
Волинська	3,8	4,5	4,6	4,6	4,4	4,3	3,6
Дніпропетровська	4,4	4,0	4,5	4,3	4,3	4,2	3,8
Донецька	4,4	4,6	4,6	4,6	4,6	4,8	4,2
Житомирська	4,5	4,0	4,4	4,3	4,3	4,1	3,6
Запорізька	4,6	4,3	4,6	4,5	4,4	4,3	3,9
Івано-Франківська	4,4	4,3	4,5	4,2	4,4	4,6	3,6
Київська	4,5	4,6	4,6	4,6	4,3	4,8	3,6
Кіровоградська	4,5	4,3	4,4	4,5	4,4	4,2	3,8
Луганська	4,9	4,4	4,0	4,1	4,4	4,0	2,7
Львівська	4,3	4,0	4,2	4,3	4,0	4,1	3,6
Миколаївська	4,4	4,4	4,2	4,3	4,3	4,4	3,7
Одеська	4,7	4,2	4,4	4,5	4,5	4,2	3,7
Полтавська	4,3	4,0	4,3	4,4	4,3	4,2	3,7
Рівненська	4,5	3,4	4,4	4,4	4,3	4,2	3,2
Сумська	4,8	3,8	4,6	4,7	4,2	4,2	3,7
Тернопільська	4,4	3,8	4,2	4,1	4,2	4,1	3,4
Харківська	4,6	4,4	4,6	4,1	4,1	4,4	3,9
Херсонська	4,3	3,9	4,0	4,2	4,0	4,1	3,4
Хмельницька	4,5	4,3	4,3	4,3	4,5	4,5	3,7
Черкаська	4,6	4,2	4,5	4,5	4,4	4,2	4,0
Чернівецька	4,4	3,9	4,1	4,3	3,9	4,1	3,2
Чернігівська	4,6	4,1	4,1	4,3	4,4	4,4	3,2

Головними факторами для ухвалення рішення щодо участі у навчанні є впевненість, що викладач або тренер є компетентним та довіра до організатора навчання (Таблиця 8). Разом з тим, в деяких регіонах серед важливих факторів відзначали вартість навчання (Житомирська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Сумська, Тернопільська, Хмельницька та Черкаська області). В Запорізькій, Миколаївській, Одеській, Рівненській, Тернопільській та Херсонській областях важливим фактором є тривалість навчання (довгострокова програма або короткострокова програма).

Таблиця 8. Найбільш важливі фактори при прийнятті рішення про участь у навчанні,
% відповідей респондентів, які вважають критерій №1 або №2 за важливістю)

Області	Довіра до організатора навчання	Упевненість у тому, що викладач (-и) або тренер (-и) є компетентним/компетентними у сфері, яка охоплюється відповідним навчанням	Вартість навчання	Тривалість навчання (довгострокова програма або короткострокова програма)	Форма навчання (очна, дистанційна)	Відстань до місця проведення навчальних заходів	Зацікавленість темою навчання	Відповідність теми навчання повноваженням та завданням, які виконуються	Інше
Вінницька	20,0	53,3	0	0	0	0	10,0	16,7	
Волинська	14,3	46,4	0	0	0	0	21,4	17,9	
Дніпропетровська	21,7	26,1	0	0	0	6,5	26,1	19,6	
Донецька	0	20,0	0	0	20,0	0	20,0	40,0	
Житомирська	14,3	37,1	5,7	0	0	2,9	14,3	22,9	2,9
Запорізька	25,9	25,9	0	3,7	3,7	0	14,8	25,9	0
Івано-Франківська	57,1	14,3	14,3	0	0	0	7,1	7,1	0
Київська	25,0	37,5	0	0	0	0	25,0	12,5	0
Кіровоградська	36,4	18,2	9,1	0	0	0	9,1	27,3	0
Луганська	14,3	28,6	0	0	0	0	0	42,9	14,3
Львівська	15,6	34,4	0	0	0	6,3	21,9	18,8	3,1
Миколаївська	16,7	45,8	0	4,2	0	4,2	16,7	12,5	0
Одеська	22,2	33,3	0	5,6	5,6	5,6	16,7	11,1	0
Полтавська	34,4	21,9	0	0	0	3,1	18,9	21,9	0
Рівненська	15,8	26,3	0	10,5	0	0	21,1	26,3	0
Сумська	10,5	26,3	5,3	0	5,3	0	10,5	42,1	0
Тернопільська	19,4	25,8	6,5	3,2	0	3,2	35,5	6,5	0
Харківська	25,0	25,0	0	0	0	0	12,5	37,5	0
Херсонська	15,4	42,3	0	3,8	3,8	0	23,1	11,5	0
Хмельницька	9,7	35,5	3,2	0	0	3,2	16,1	32,3	0
Черкаська	33,3	19,0	4,8	0	4,8	0	19,0	19,0	0
Чернівецька	16,7	27,8	0	0	0	0	27,8	27,8	0
Чернігівська	20,0	28,0	0	0	0	8,0	24,0	20,0	0

3.4 Інституції, яким найбільше довіряють щодо здійснення навчання

Серед інституцій, які здійснюють навчання, в усіх регіонах **найбільшою довірою** користуються **асоціації органів місцевого самоврядування, обласні Центри перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників і НАДУ** (Таблиця 9). Взагалі не користуються довірою НАДС та його територіальні органи – в Луганській та Харківській областях; неурядові організації – в Київській; приватні компанії – в Дніпропетровській, Донецькій, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Харківській, Черкаській, Чернівецькій та Чернігівській областях; індивідуальні консультанти (експерти) – в Київській, Луганській, Хмельницькій та Чернівецькій областях.

Таблиця 9. Інституції, що здійснюють навчання, яким опитані респонденти довіряють найбільше, % відповідей респондентів

Області	НАДУ та її регіональні інститути	Обласний ЦППК	Асоціації органів місцевого самоврядування	НАДС та його територіальні органи	Міжнародні організації (програми та проекти МТД)	Неурядові організації	Приватні компанії	Індивідуальні консультанти (експерти)
Вінницька	53,3	70,0	73,3	10,0	23,3	20,0	3,3	10,0
Волинська	35,7	82,1	67,9	7,1	35,7	14,3	3,6	21,4
Дніпропетровська	78,3	45,7	54,3	17,4	34,8	6,5	0	19,6
Донецька	40,0	40,0	80,0	20,0	80,0	20,0	0	20,0
Житомирська	37,1	82,9	62,9	11,4	37,1	14,3	5,7	28,6
Запорізька	48,1	63,0	81,5	14,8	29,6	7,4	3,7	14,8
Івано-Франківська	71,4	85,7	64,3	7,1	50,0	7,1	0	7,1
Київська	62,5	100,0	100,0	12,5	12,5	0	0	0
Кіровоградська	63,6	63,6	81,8	9,1	54,5	9,1	0	9,1
Луганська	57,1	0	42,9	0	42,9	28,6	14,3	0
Львівська	75,0	46,9	62,5	9,4	53,1	18,8	3,1	25,0
Миколаївська	83,3	70,8	58,3	20,8	29,2	8,3	0	20,8
Одеська	77,8	50,0	55,6	11,1	33,3	11,1	0	27,8
Полтавська	46,9	68,8	84,4	18,8	31,3	3,1	0	21,9
Рівненська	21,1	63,2	94,7	10,5	36,8	21,1	0	21,1
Сумська	68,4	78,9	68,4	15,8	21,1	5,3	5,3	10,5
Тернопільська	38,7	58,1	74,2	12,9	48,4	12,9	3,2	16,1
Харківська	100,0	25,0	75,0	0	25,0	25,0	0	25,0
Херсонська	57,7	73,1	76,9	11,5	30,8	7,7	11,5	3,8
Хмельницька	96,8	38,7	16,1	35,5	9,7	3,2	29,0	0
Черкаська	33,3	76,2	71,4	14,3	52,4	9,5	0	9,5
Чернівецька	44,4	72,2	77,8	5,6	50,0	16,7	0	0
Чернігівська	52,0	68,0	64,0	12,0	52,0	4,0	0	28,0

РОЗДІЛ IV. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

4.1 Виділення коштів місцевого бюджету на потреби навчання

Регіональний розподіл розміру бюджетів на професійне навчання співробітників у 2018 році представлений у Таблиці 10. Варто відзначити, що в усіх регіонах загалом **незначна частка ОТГ**, які виділяли кошти на навчання в своєму бюджеті в розмірі **80 тис грн і більше**. Таких ОТГ взагалі немає у Вінницькій, Кіровоградській, Луганській, Миколаївській, Одеській, Сумській, Тернопільській, Харківській та Хмельницькій областях. Серед тих громад, кошти на професійне навчання в яких виділялися, досить значні міжрегіональні розбіжності в середніх витратах на 1 працівника органу місцевого самоврядування. Так, найбільший розмір таких витрат у Рівненській області (3740,03 грн на 1 особу), найменший – в Луганській області (218,11 грн на 1 особу), співвідношення між ними становить більше 17 разів.

Таблиця 10. Обсяг коштів, який було передбачено в бюджеті органу місцевого самоврядування в 2018 році на професійне навчання працівників, % відповідей респондентів

Області	Понад 80 тис грн	До 80 тис грн	До 25 тис грн	До 10 тис грн	Жодних	Важко відповісти	Середні витрати, грн / 1 особу
Вінницька	0	13,3	20,0	33,3	20,0	13,3	583,00
Волинська	3,6	10,7	21,4	32,1	17,9	14,3	996,00
Дніпропетровська	4,3	23,9	13,0	13,0	30,4	15,2	965,16
Донецька	20,0	0	20,0	20,0	40,0	0	1189,14
Житомирська	5,7	5,7	22,9	31,4	17,1	17,1	548,40
Запорізька	3,7	3,7	25,9	25,9	18,5	22,2	670,00
Івано-Франківська	7,1	7,1	0	14,3	42,9	28,6	1649,58
Київська	12,4	0	37,5	12,5	12,5	25,0	809,56
Кіровоградська	0	27,3	18,2	18,2	27,2	9,1	803,79
Луганська	0	0	28,6	0	42,8	28,6	218,11
Львівська	6,3	3,1	18,8	15,6	31,3	25,0	941,41
Миколаївська	0	4,2	8,3	29,2	33,3	25,0	942,12
Одеська	0	27,8	16,7	11,1	27,8	16,7	774,92
Полтавська	3,1	12,5	21,9	31,3	25,0	6,3	826,00
Рівненська	5,3	5,3	15,8	36,8	31,6	5,3	3740,03
Сумська	0	5,3	15,7	42,1	21,1	15,8	385,34
Тернопільська	0	3,2	22,6	35,5	32,3	6,5	1007,94
Харківська	0	25,0	12,5	37,5	12,5	12,5	571,01
Херсонська	3,8	11,5	15,4	26,9	34,6	7,9	849,00
Хмельницька	0	22,6	22,6	9,7	29,0	16,1	661,77
Черкаська	4,8	19,0	9,5	23,8	28,6	14,3	1540,63
Чернівецька	5,6	16,7	16,7	38,9	16,7	5,6	732,18
Чернігівська	8,0	24,0	16,0	20,0	20,0	12,0	900,64

Тих респондентів, в яких виділялися кошти на професійне навчання, просили оцінити, наскільки достатньо цих коштів (**Таблиця 11**). Оцінки респондентів розділилися майже порівну в усіх регіонах між відповідями «так, достатньо» та «ні, більше коштів необхідно». Разом з тим, респонденти у Вінницькій, Запорізькій, Івано-Франківській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Рівненській, Сумській, Херсонській та Черкаській областях вважають, що виділених коштів забагато.

Таблиця 11. Оцінка достатності коштів у бюджеті, передбачених на професійне навчання,
% відповідей респондентів з тих ОТГ, де кошти на навчання виділялися

Області	Так, достатньо	Ні, більше коштів необхідно	Думаю, що виділених коштів забагато	Не знаю/важко відповісти
Вінницька	50,0	36,6	6,7	6,7
Волинська	35,7	53,6	0	10,7
Дніпропетровська	28,3	54,3	0	17,4
Донецька	60,0	20,0	0	20,0
Житомирська	37,1	48,6	0	14,3
Запорізька	48,0	44,0	8,0	0
Івано-Франківська	14,3	57,1	7,1	21,4
Київська	25,0	62,5	0	12,5
Кіровоградська	36,4	45,4	0	18,2
Луганська	42,9	57,1	0	0
Львівська	15,6	62,5	3,1	18,8
Миколаївська	45,8	29,2	9,0	25,0
Одеська	44,4	27,8	5,6	22,2
Полтавська	40,6	53,1	0	6,3
Рівненська	47,4	47,4	5,4	0
Сумська	47,4	47,4	5,2	0
Тернопільська	29,0	61,3	0	9,7
Харківська	50,0	50,0	0	0
Херсонська	34,6	46,2	3,8	15,4
Хмельницька	22,6	58,1	0	19,4
Черкаська	38,1	38,1	4,8	19,0
Чернівецька	38,9	55,6	0	5,6
Чернігівська	32,0	48,0	0	20,0

4.2 Аналіз потреб у навчанні

У кожній області більшість опитаних респондентів зазначили, що їхні **органи місцевого самоврядування здійснюють аналіз потреб у навчанні своїх працівників (Таблиця 12)**. Більше 90,0% відповідей на це питання отримано у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій, Івано-Франківській, Одеській та Хмельницькій областях. Разом з тим, використання процедур, підходів чи методичних рекомендацій для аналізу потреб у навчанні не є повсюдною практикою. Менше половини ствердних відповідей на це питання отримано в Волинській (32,2%), Рівненській (31,6%) та Тернопільській областях (48,4%).

Таблиця 12. Здійснення органами місцевого самоврядування аналізу потреб у навчанні своїх працівників, % відповідей респондентів

Області	Чи здійснює ваш орган місцевого самоврядування аналіз потреб у навчанні своїх працівників?			Чи використовуєте Ви процедури, підходи чи методичні рекомендації, які визначають, як повинен здійснюватися аналіз потреб у навчанні в органі місцевого самоврядування?		
	Так	Ні	Не знаю / не впевнений / не впевнена	Так	Ні	Не знаю / не впевнений / не впевнена
Вінницька	93,3	6,7	0	56,7	33,3	10,0
Волинська	78,6	21,4	0	32,2	46,4	21,4
Дніпропетровська	91,3	8,7	0	54,3	37,0	8,7
Донецька	100,0	0	0	80,0	20,0	0
Житомирська	77,1	20,0	2,9	51,4	20,0	28,6
Запорізька	85,2	14,8	0	51,9	33,3	14,8
Івано-Франківська	92,9	7,1	0	71,5	21,4	7,1
Київська	62,5	25,0	12,5	62,5	0	37,5
Кіровоградська	81,8	18,2	0	54,5	27,3	18,2
Луганська	71,4	28,6	0	57,1	14,3	28,6
Львівська	68,8	28,1	3,1	65,6	3,1	31,3
Миколаївська	79,2	20,8	0	62,5	20,8	16,7
Одеська	94,4	5,6	0	66,7	27,3	5,6
Полтавська	71,9	28,1	0	59,4	12,5	28,1
Рівненська	78,9	21,1	0	31,6	36,8	31,6
Сумська	84,2	15,8	0	68,4	15,8	15,8
Тернопільська	80,7	16,1	3,2	48,4	32,3	19,3
Харківська	75,0	25,0	0	62,5	12,5	25,0
Херсонська	84,6	15,4	0	57,7	15,4	26,9
Хмельницька	90,3	9,7	0	67,7	22,6	9,7
Черкаська	85,7	14,3	0	57,1	14,3	28,6
Чернівецька	72,2	27,8	0	56,2	18,8	25,0
Чернігівська	76,0	24,0	0	52,0	20,0	28,0